

В НОМЕРІ:

JUBILEUSZ

Z miłością i szacunkiem do Ukrainy i Polski

З любов'ю і повагою до України та Польщі.....2

Historia / Історія.....2

Współczesność / Сучасність.....8

Środki masowego przekazu / Засоби масової інформації.....10

Oświata / Освіта.....14

Działalność naukowa / Наукова діяльність.....15

Działalność wydawnicza / Видавнича діяльність.....16

Sport / Спорт.....17

Kulturalno-oświatowe projekty / Культурно-освітні проекти.....18

Kultura / Культура.....20

Tęcza Żytomierszczyzny
kwartalnik
mniejszości polskiej

Веселка Житомирщини
квартальник
польської меншини

Założyciel i wydawca / Засновник і видавець
Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie / Житомирська обласна Спілка поляків України

Kolegium Redakcyjne / Редакційна колегія
mgr Wiktoria Laskowska-Szczur (*redaktor naczelny*) / Вікторія Ляковська-Щур (*головний редактор*), mgr Jana Laskowska (*redaktor*) / Яна Ляковська (*редактор*), ks. dk. dr Jacek Pawłowicz / кс. дк. Яцек Павлович, ks. mgr lic. Jarosław Giżycki / кс. Ярослав Гіжицький, prof. Wołodmyr Jerszow / Володимир Єршов, dr Iryna Koroś / Ірина Копоть, mgr Elwira Gilewicz / Ельвіра Гілевич, mgr Łucja Kulwanowska / Лучія Кульвановська, Aleksander Rywowski / Олександр Ривоварський
Zdjęcia z archiwum Żytomierskiego Obwodowego ZPU / Фотографії з архіву Житомирської обласної СПУ

Jesteśmy na stronie internetowej / Шукайте нас на сайті
www.zozpu.zhitomir.net

Redakcja / Редакція
ul. Teatralna 17/20, gab. 109-111
вул. Театральна 17/20, каб. 109-111
10013, Żytomierz, Ukraina
10013, м. Житомир, Україна
tel./тел. +38 (097) 199 83 08
e-mail: zpuzytomierz@mail.ru

Druk / Друк
PP Melnik S. O., Żytomierz, ul. Puszczińska, 63
ПП Мельник С. О., м. Житомир, вул. Пушкінська, 63
Nakład 1000 szt. / Тираж 1000 прим.
Свідцтво про державну рестрацію друкованого засобу масової інформації серії ЖТ № 96/473 Р від 24.03.2011

Redakcja nie utożsamia się z poglądami autorów nadesłanych materiałów / Редакція може не поділяти думки авторів матеріалів

Żyromierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie świętuje 25 lat:
przeszłość, współczesnie, perspektywę
Житомирській обласній Спілці поляків України 25 років:
минуле, сьогодні, перспективи

Z miłością i szacunkiem do **Ukrainy** i **Polski** З любов'ю і повагою до **України** та **Польщі**

Dzień Zwycięstwa. Żyromierz 2009 r.
День Перемоги. Житомир 2009 р.

Rok 2014 jest dla ŻOZPU bardzo ważny, bo jubileuszowy. 25 lat temu – 18 marca 1989 roku – odbyło się historyczne, pierwsze walne zebranie społeczności polskiej w Żyromierzu.

Historia

Były to jeszcze czasy Związku Radzieckiego, który powoli chylił się ku upadkowi. Z Polski powiał duch wolności, wydarzenia Okrągłego Stołu i prezydentura Lecha Wałęsy nie mogły nie wpłynąć na Polaków w ZSRR. Rok wcześniej w Kijowie została oficjalnie zarejestrowana pierwsza ogólnoukraińska organizacja polska.

2014 рік є дуже важливим роком для ЖОЗПУ, бо є ювілейним. 25 років тому – 18 березня 1989 року – відбулося історичні, перші загальні збори польської громади в Житомирі.

Історія

Це були ще часи Радянського Союзу, який поволі прямував до занепаду. З Польщі повіяв дух свободи, події, пов'язані з круглим столом, та президентство Леха Валенси не могли не вплинути на поляків з СРСР. Роком раніше в Києві була офіційно зареєстрована перша загальноукраїнська польська організація.

Stanisław Szałacki (1919 – 1996), który stanął na jej czele, pochodzący z Żytomierszczyzny, razem z pionierami ruchu polskiego Franciszkiem Brzezickim i Walentym Grabowskim zapalili się do idei utworzenia podobnej organizacji w Żytomierzu. Wówczas powołano do życia Żytomierski Obwodowy Oddział Polskiego Kulturalno-Oświatowego Stowarzyszenia im. Jarosława Dąbrowskiego – pierwszą organizację społeczną w obwodzie żytomierskim. W to dzieło włączył się ówczesny proboszcz parafii katedralnej, późniejszy pierwszy biskup ordynariusz odnowionej diecezji żytomiersko-kijowskiej ks. Jan Purwiński.

Kwiecień 1990 r.
Квітень 1990 р.

Konsul Generalny RP w Kijowie Ryszard Pólkowski wręcza nagrodę ks. Janowi Purwińskiemu. Stanisław Szałacki w tle / Генеральний консул РП у Києві Рішард Пульковський вручає нагороду. На задньому плані Станіслав Шалацький

Na prezesa nowej organizacji wybrano Walentego Grabowskiego (1937 – 2004), z zawodu dziennikarza, poetę z zamiłowania. Pełnił tę funkcję do końca życia. Prezes Walenty Grabowski umiał gromadzić wokół siebie ludzi, wzbudzić zainteresowanie sprawami polskimi. Był jednym z tych, którzy z wielką energią pracowali nad odrodzeniem polskości na Żytomierszczyźnie. Położył fundamenty pod działalność Związku, wyznaczył kierunki jego rozwoju. Właśnie w tym czasie, niejednokrotnie z inicjatywy Walentego Grabowskiego, powstawały liczne zespoły, rodziły się nowe idee. Odrodzone zostało polskie szkolnictwo – do Szkoły nr 36 wprowadzono nauczanie języka polskiego. W ślad za nią poszły inne placówki dydaktyczne: Szkoła nr 17, szkoły sobotnio-niedzielne. Polskiego uczono także w bibliotece obwodowej i przy kościołach. Mowy ojczystej było coraz więcej. Gdy dzieci z Żytomierza pojechały po raz pierwszy na kolonie do Polski, a pierwsi studenci rozpoczęli

Stanisław Шалацький (1919 – 1996), який став на її чолі, уродженець Житомирщини, разом з ініціаторами польського руху Францішком Бжежицьким і Валентином Грабовським загорілися ідеєю створення подібної організації в Житомирі. Тоді ж повстало Житомирське обласне відділення культурно-освітнього Товариства ім. Ярослава Домбровського – перша громадська організація в Житомирській області. До цієї справи долучився тодішній пробошч кафедральної парафії, а пізніше перший єпископ ординарій відновленої Житомирсько-Київської дієцезії ks. Ян Пурвинський.

Головою нової організації обрали Валентина Грабовського (1937 – 2004), журналіста за професією, за покликанням поета. Виконував цю функцію до кінця життя. Валентин Грабовський умів збирати навколо себе людей, збуджувати зацікавлення польськими справами. Був одним з тих, хто з великою віддачею

працював над відродженням польськості на Житомирщині. Заложив фундаменти діяльності Спілки, визначив напрямки її подальшого розвитку. Саме в той час за ініціативи Валентина Грабовського неодноразово повставали ансамблі, зароджувалися нові ідеї. Почала відроджуватись польська освіта: у школі №36 впровадили навчання польської мови. Згодом з'явилися інші дидактичні осередки: школа №17, суботньо-недільні школи. Навчання польської мови проводилось в обласній бібліотеці та при костелах. Рідної мови ставало дедалі більше. Коли діти з Житомира вперше поїхали на відпочинок до Польщі, а перші студенти

Otwarcie polskiej klasy w Szkole nr 36.
Żytomierz, 1990 r.

Відкриття польського класу в школі №36.
Житомир, 1990 р.

“Poleskie Sokoly” wraz ze Stanisławem Szalackim, 1990 r.
“Поліські соколи” зі Станіславом Шалацьким, 1990 р.

naukę na wyższych uczelniach w kraju przodków, otworzyło się okno na świat. Walenty Grabowski przypisywał wielką rolę prasie, radiu i telewizji. Zaczęły wychodzić polskie periodyki, np. «Zamkowa Góra», narodził się jedyny w owym czasie program telewizyjny w języku polskim «Słowo Polskie», którego pierwszą autorką była Elwira Gilewicz, a w latach 2007 – 2009 audycję prowadziła Olga Kolesowa.

Wspomnieć należy o zespołach folklorystycznych: «Poleskich Sokolach», tanecznym zespole «Koroliski» czy chórze dziecięcym «Dzwoneczki». Żytomierz zaczął promieniować na cały region. W obwodzie żytomierskim mieszka przecież bardzo dużo Polaków. W Marianówce dzieci i młodzież zaczęły tańczyć w zespole «Szkiełko», w Susłach gospodynie śpiewały w «Białych Gołąbkach», w Kamiennym Brodzie powstał zespół «Marzenie», a w Lubarze «Jarosławka». W Wołodarsku Wołyńskim zorganizowano zespół dziecięcy «Kolorowe Ptaszki». Długo można by wymieniać.

Oczywiście, wszystkie te inicjatywy nie są dziełem jednego człowieka. Znaleźli się wspaniali ludzie, którzy współtworzyli Związek i aktywnie działali na niwie kultury polskiej: Elwira Gilewicz, Irena Świtelska, Jadwiga Poliszczuk, Paweł Antoniewski, po którym schedę przejął Jan Boczkowski, Władysław Białecki, Antonina Szczyrka z Susłów, Jadwiga Jakubowska z Nowograda Wołyńskiego, Wanda Laskowska z Korostenia i wielu, wielu innych.

Za czasów pierwszego prezesa powstał Festiwal Kultury Polskiej «Tęcza Polesia», który cieszył się wielkim zainteresowaniem.

rozpoczęli naukę u polських вишай, відкрилося вікно у світ. Валентин Грабовський відводив пресі, радіо та телебаченню вагому роль. Почали виходити польські періодичні видання, наприклад «Замкова гора», появилася єдина на той час телевізійна передача польською мовою «Слово польське», авторкою якої була Ельвіра Гілевич, а в 2007 – 2009 випуском займалася Ольга Колесова.

Варто згадати про фольклористичні ансамблі: «Поліські соколи», танцювальний ансамбль «Короліски» чи дитячий вокальний ансамбль «Дзвонечки». Житомир розсіяв свої промені на весь регіон. Адже в Житомирській області мешкає дуже багато поляків. У Мар'янівці діти й молодь почали танцювати в ансамблі «Шкелко», в Суслах господині співали в «Білих голубках», у Кам'яному Броді повстав ансамбль «Мрія», в Любарі «Ярославка», а у Володарську Волинському організували дитячий ансамбль «Кольорові пташки». Можна довго ще перераховувати.

Звісно усі ці ініціативи не є справою однієї людини. Знайшлися чудові люди, які сприяли створенню Спілки й активно працювали на ниві польської культури: Ельвіра Гілевич, Ірена Світельська, Ядвіга Поліщук, Павел Антоневський, місце якого потім зайняв Ян Бочковський, Владислав Бялецький, Антоніна Щирська з Суслів, Ядвіга Якубовська з Новограда Волинського, Ванда Ляковська з Коростеня та багато інших.

За часів діяльності першого голови повстав фестиваль польської культури «Веселка Полісся», який викликав живий інтерес.

Koncert zespołu “Śląsk” podczas Dni Kultury Polskiej w Żytomierzu, 2011 r.
Ансамбль “Шльонськ” на Днях польської культури в Житомирі, 2011 р.

"Dzwoneczki", "Tęcza Polesia". Żytomierz 1994 r.
"Дзвонечки", "Веселка Полісся". Житомир 1994 р.

"Dzwoneczki", "Tęcza Polesia". Żytomierz 2012 r.
"Дзвонечки", "Веселка Полісся". Житомир 2012 р.

"Koroliski". Żytomierz 2013 r.
"Короліски". Житомир 2013 р.

"Koroliski", "Tęcza Polesia". Żytomierz 1993 r.
"Короліски", "Веселка Полісся". Житомир 1993 р.

Wiktoria Laskowska-Szczur, Stanisław Kostecki.
Dzień Niepodległości Polski. Żytomierz, 2007 r.
Вікторія Ляковська-Щур, Станіслав Костецький.
День незалежності Польщі. Житомир, 2007 р.

Ks. Jan Purwiński na Cmentarzu Polskim. Żytomierz 1990 r.
Кс. Ян Пурвинський на Польському цвинтарі. Житомир 1990 р.

W ciągu 25 lat istnienia ŻOZPU bardzo owocnie układała się współpraca z Kościołem katolickim. Przez stulecia był on ostoją polskości na Żytomierszczyźnie. Dlatego współpraca z Kościołem kształtowała się nie tylko na niwie duchowej, ale także patriotycznej. W wielu miejscowościach pierwsze biura organizacji polskich, oddziałów Związku były ulokowane w pomieszczeniach kościelnych. W kościołach obwodu żytomierskiego wspólnie z członkami ŻOZPU wielokrotnie organizowano obchody polskich świąt narodowych. Przy parafiach wprowadzano nauczanie języka i kultury polskiej, pielęgnowano tradycje, śpiewy, organizowano wspólne wyjazdy do Polski, pielgrzymki. Ze swej strony Kościół wspierał wyjazdy dzieci na obozy letnie, konkursy, podejmował wspólne przedsięwzięcia. Po utworzeniu w 2011 r. w Żytomierzu Kapelanii Polskiej współpraca nabrała nowego wymiaru i stała się jeszcze owocniejsza.

Протягом 25 років існування у ЖОСПУ склалася плідна співпраця з Католицькою церквою. Крізь віка була вона опорою для польської спільноти на Житомирщині. Тому співпраця з Костелом формувалася не тільки в духовній сфері, але і в патріотичній. У багатьох місцевостях перші приміщення польських організацій, відділів Спілки знаходились у костелах. Саме там спільно з членами ЖОСПУ багаторазово організовувались відзначення польських національних свят. При парафіях було впроваджено навчання польської мови та культури, береглись тут традиції, лунали співи, організовувались спільні поїздки до Польщі, паломництва. Костел зі свого боку підтримував виїзди дітей у літні табори, сприяв проведенню конкурсів та інших спільних заходів. Після створення у 2011 р. в Житомирі польського капеланства співпраця набрала нового виміру і стала більш плідна.

25 lat kapłańskiej służby księdza Jarosława Giżyckiego. Żytomierz 2014 r.
25 років служіння ксьондза Ярослава Гіжицького. Житомир 2014 р.

Członkowie ŻOZPU po porządkowaniu Polskiego Cmentarza. Żytomierz 2010 r.
Члени ЖОСПУ після прибирання Польського цвинтаря. Житомир 2010 р.

Członkowie ŻOZPU byli wśród tych, którzy walczyli o zwrot świątyń katolickich. Na czele z Walentym Grabowskim podjęli się trudu przywrócenia statusu zabytku historii i sztuki Cmentarzowi Polskiemu w Żytomierzu. Warto odnotować wkład prezesa ŻOZPU w rozwój nauki oraz propagowanie wiedzy o znanych na świecie osobistościach kultury polskiej związanych z Żytomierszczyzną, a także w sprawę zachowania polskiego dziedzictwa kulturowego. Udokumentował fakt, że na Cmentarzu Polskim w Żytomierzu pochowani są ojciec i przybrana matka Ignacego Jana Paderewskiego. W domu siostry kompozytora odnaleziono zamurowane w pokoju pianino Paderewskiego i nieznane dotychczas nuty (sześć zeszytów).

Члени ЖОСПУ були серед тих, хто відстоював повернення католицьких святинь. На чолі з Валентином Грабовським зобов'язалися набути статус пам'ятки історії та мистецтва Польському цвинтарю в Житомирі. Варто зазначити про значний вклад, який вніс голова ЖОСПУ в розвиток науки та поширення знання про відомих особистостей, зв'язаних з польською культурою та з Житомирщиною, а також у справу збереження культурної спадщини. Він знайшов документальне підтвердження про те, що на Польському цвинтарі в Житомирі поховані батько та прийомна мати Яна Ігнація Падеревського. В домі композитора знайшли в кімнаті замуроване піаніно Падеревського та невідомі до цього часу ноти (шість зошитів).

Odłonięcie tablicy pamiątkowej Ignacego Jana Paderewskiego przy Szkole Muzycznej nr5. Żytomierz 2012 r.
Відкриття пам'ятної дошки Ігнацію Яну Падеревському на будівлі музичної школи №5. Житомир 2012 р.

Pierwszy Prezes ŻOZPU Walenty Grabowski w latach 1989 - 2004
Перший голова ЖОСПУ Валентин Грабовський в 1989 - 2004 рр.

P.o. Prezesa ŻOZPU w latach 2004 - 2006
Elwira Gilewicz
В. о. голови ЖОСПУ в 2004 - 2006 рр.
Ельвіра Гілевич

Prezes ŻOZPU od 2006 r. Wiktoria Laskowska-Szczur
Голова ЖОСПУ від 2006 р. Вікторія Ляковська-Щур

Współczesność

W latach 2004 – 2006 obowiązki prezesa Związku pełniła Elwira Gilewicz. Wybrano nowy zarząd. W 2006 r. Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie otrzymał nowy status prawny, odpowiadający nowym normom rejestracji organizacji społecznych. Prezesem organizacji została Wiktoria Laskowska-Szczur.

Zgodnie z nowym statutem celem Związku jest obrona praw polskiej mniejszości narodowej na Ukrainie, praca na rzecz kulturowego i duchowego rozwoju społeczności polskiej, popularyzacja literatury i kultury polskiej w obwodzie żytomierskim, formowanie postaw, które stymulują miłość i szacunek miejscowych Polaków do swojej historycznej Ojczyzny i kraju, którego są obywatelami, co z kolei kształtuje mentalność ogólnoeuropejską. W 2013 r. Wiktoria Laskowska-Szczur została wybrana przewodniczącą komisji mniejszości narodowych, religii i stosunków międzynarodowych Rady Społecznej przy żytomierskiej obwodowej administracji państwowej.

Organizacja w ciągu 25 lat swojej działalności zyskała uznanie i popularność zarówno w społeczeństwie, jak i u miejscowych władz państwowych.

Сучасність

У 2004 – 2006 рр. обов'язки голови Спільки виконувала Ельвіра Гілевич. Обрали нових членів правління. У 2006 р. Житомирська обласна Спілька поляків України отримала новий юридичний статус, який відповідає нормам реєстрації громадських організацій. Головою організації стала Вікторія Ляковська-Щур.

Згідно з новим статусом метою Спільки є захист прав польської національної меншини на Україні, праця для духовного та культурного розвитку польської спільноти, поширення польської літератури та культури в житомирській області, формування постави, яка сприяє вихованню любові та пошани місцевих поляків до своєї історичної Вітчизни та країни, в якій проживають, що в свою чергу формує ментальність загальноєвропейську. У 2013 р. Вікторія Ляковська-Щур була обрана головою комісії національних меншин, релігії та національних відносин громадської ради при житомирській обласній державній адміністрації.

Протягом 25 років діяльності організація здобула визнання і популярність як у суспільстві, так і в органах місцевого самоврядування.

Goście oraz uczestnicy festiwalu "Tęcza Polesia". Żytomierz 2013 r.
Гості та учасники фестивалю "Веселка Полісся". Житомир 2013 р.

Podczas otwarcia Centrum Polskiego. Żytomierz 2012 r.
Підчас відкриття Польського центру. Житомир 2012 р.

Wielu spośród członków Związku zostało odznaczonych nagrodami państwowymi, wyróżnieniami i dyplomami zarówno przez Polskę, jak Ukrainę.

Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie wydatnie przyczynił się do nawiązania współpracy między województwem śląskim a obwodem żytomierskim oraz między miastami: Żytomierz i Płock (województwo mazowieckie). Związek wspierał również podpisanie umowy między Korosteniem i Kraśnikiem. W 2014 r. spodziewane jest podpisanie kolejnych umów partnerskich między miastami ukraińskimi i polskimi, w tym Żytomierzem i Bytomiem, Olewskiem i Toszkiem.

Bardzo ważnym wydarzeniem w 25-letniej historii ŻOZPU stało się otwarcie 12 października 2012 r. Centrum Polskiego w Żytomierzu podczas V Dni Kultury Polskiej. Oficjalnego otwarcia dokonali konsul generalny RP w Winnicy Krzysztof Świderek, przewodniczący Obwodowej Rady Josyp Zapałowski, przewodniczący delegacji województwa śląskiego Zygmunt Wilk, starosta Piaseczna Jan Dąbek oraz prezes ŻOZPU Wiktoria Laskowska-Szczur. Centrum Polskie tętni życiem jako ośrodek kultury, oświaty i nauki, będąc jednocześnie główną siedzibą Związku.

Багато хто з членів Спілки були відзначені державними нагородами, відзнаками та дипломами як зі сторони Польщі, так і України.

Житомирська обласна Спілка поляків України зробила значний внесок для налагодження співпраці між Сілезьким воєводством і Житомирською областю та між містами Житомиром і Плоцьком (Мазовецьке воєводство). Спілка сприяла теж підписанню угоди між Коростенем і Красніком. У 2014 р. очікується підписання чергових партнерських угод між українськими та польськими містами, зокрема між Житомиром і Бутомом, Олевськом і Тошком.

Важливою подією у 25-літній історії ЖОЗПУ стало відкриття 12 жовтня 2012 р. Польського центру в Житомирі підчас V Днів польської культури. Офіційне відкриття відбулося за участі Генерального Консула РП у Вінниці Кшиштофа Свідерка, голови обласної ради Йосипа Запаловського, голови делегації Сілезького воєводства Зигмунта Вілька, старости міста Пясечно Яна Домбка та голови ЖОЗПУ Вікторії Ляковської-Щур. У Польському центрі вирує життя: він є осередком культури, освіти і науки та одночасно головною будівлею Спілки.

Ambasador RP na Ukrainie Henryk Litwin odwiedził Centrum Polskie. Żytomierz 2013 r.
Почесний Посол РП в Україні Генрик Літвін відвідав Польський центр. Житомир 2013 р.

Wiktorija Laskowska-Szczur, Bogdan Borusewicz
Вікторія Ляковська-Щур, Богдан Борусевич

Podczas wręczenia nagrody w Senacie RP dla przedstawicieli mediów polonijnych z Żytomierza. Warszawa 2013 r.
Підчас вручення нагород в Сенаті РП представникам полонійних медіа Житомира. Варшава 2013 р.

Środki masowego przekazu

W maju 2009 r. na TRK Sojuz – TV powstał program telewizyjny «Polacy Żytomierszczyzny» (autor Olga Kolesowa). Z okazji konkursu o nagrodę marszałka Senatu Bogdana Borusewicza «XX-lecie polskiej demokracji – moje życie zmieniło się, bo Polska odzyskała wolność» skierowanego do dziennikarzy polskich i polonijnych oraz jubileuszu Związku został zrealizowany film «20 lat w służbie Polakom na Żytomierszczyźnie», opowiadający o działalności ŻOZPU. Na zorganizowanym przez Senat RP XVII Światowym Forum Mediów Polonijnych Tarnów - Śląsk 14 września 2009 r. redakcja w składzie Olga Kolesowa, Wiktorija Laskowska-Szczur, ks. dk. dr Jacek Pawłowicz, Irena Kopoć, Wiktorija Wachowska, Eduard Perunakian, otrzymała specjalne wyróżnienie. Dyplom uznania wręczała wicemarszałek Senatu RP Krystyna Bochenek.

Przy wsparciu dyrektora rozgłośni TRK Sojuz – TV Olega Babkina powstał program kulturalno-oświatowy «Uczymy się polskiego», prowadzony przez dr Wiktorię Wachowską.

20 grudnia 2012 r. w Senacie RP zostały wręczone nagrody marszałka Senatu w konkursie na publikację «Senat opiekunem Polonii». Wśród nagrodzonych prac znalazł się reportaż «Nie zapomnieliśmy o Polsce...» autorstwa Wiktorii Wachowskiej, Wiktorii Laskowskiej-Szczur, ks. Jarosława Giżyckiego, Anatola Godowanego i Jurija Gracza, wyemitowany w żytomierskiej telewizji Sojuz – TV.

Od 2010 r. staraniem Związku Polaków ukazuje się czasopismo «Tęcza Żytomierszczyzny». Kwartalnik ma za zadanie przekazywanie informacji o życiu i problemach Polaków Żytomierszczyzny, o tym, co nurtuje lokalną społeczność. Bardzo ważne są również artykuły naukowe i popularno-naukowe z zakresu historii i kultury polskiej na Wołyniu.

Засоби масової інформації

У травні 2009 р. на ТРК Союз – ТВ з'явилася телевізійна програма «Поляки Житомирщини» (автор Ольга Колесова). З нагоди конкурсу маршалка Сенату РП Богдана Борусевича під назвою «XX-річчя польської демократії – моє життя змінилося, бо Польща здобула свободу» спрямованого до польських і полонійних журналістів, а також з нагоди ювілею Спілки був знятий фільм «20 років на службі полякам Житомирщини», що розповідає про діяльність ЖОСПУ. На організованому Сенатом РП XVII Світовому форумі полонійних медіа Тарнов – Сілезія 14 вересня 2009 р. редакція в складі Ольги Колесової, Вікторії Ляковської-Щур, кс. Яцка Павловича, Ірени Копоть, Вікторії Ваховської, Едуарда Перунакіяна отримала спеціальну відзнаку. Диплом вручала віцемаршалек Сенату РП Кристина Бохенек.

За сприяння директора ТРК Союз – ТВ Олега Бабкіна була створена культурно-освітня програма «Вивчаємо польську», ведучою якої є Вікторія Ваховська.

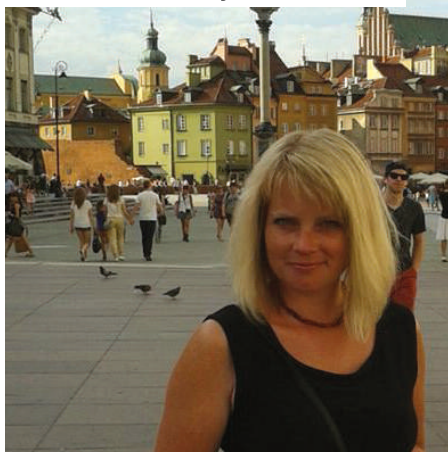
20 грудня 2012 р. у Сенаті РП були вручені нагороди маршалка Сенату за участь у конкурсі на кращу публікацію «Сенат є опікуном Полонії». Серед праць, що здобули нагороду, був репортаж «Не забули про Польщу...» авторства Вікторії Ваховської, Вікторії Ляковської-Щур, кс. Ярослава Гіжицького, Анатолія Годованого та Юрія Грача, показаний на житомирському телебаченні Союз – ТВ.

З 2010 р. завдяки зусиллям Спілки поляків випускається журнал «Веселка Житомирщини». Завданням квартальника є висвітлення інформації про життя та проблеми поляків Житомирщини, про те, що турбує місцеву спільноту. Вагоме значення мають теж наукові та науково-популярні статті з польської історії та культури Волині.

Радіопрограму «Єдність», що виходить польською

Wiktorja Wachowska, autor programu
"Uczymy się polskiego"
Вікторія Ваховська, автор програми
"Вивчаємо польську"

Olga Kolesowa, autor programu
"Polacy Żytomierszczyzny"
Ольга Колесова, автор програми
"Поляки Житомирщини"

Jana Laskowska, redaktor czasopisma
"Тęcza Żytomierszczyzny"
Яна Ляковська, редактор журналу
"Веселка Житомирщини"

Program radiowy w języku polskim «Jedność» prowadzi Mirosława Starowierowa. Emitowany na falach państwowej rozgłośni radiowej, dociera do mieszkańców nawet najbardziej oddalonych zakątków obwodu.

Organizacja «Polskie Radio Berdyczów» od 2010 r. przygotowuje cotygodniową polskojęzyczną audycję «Polska Bliżej», która sprzyja odradzaniu się życia polskiego w regionie. Radio cieszy się popularnością zarówno wśród młodzieży, jak i u osób starszych. Redaktorem naczelnym audycji i jednocześnie prezesem «Polskiego Radia Berdyczów» jest dr Jerzy Sokalski, laureat licznych konkursów, w tym zorganizowanego przez Senat RP konkursu dla dziennikarzy, poświęconego 20-leciu polskiej demokracji.

Związek obecny jest również w Internecie, prowadząc własny portal www.zozpu.zhitomir.net. Wśród mediów ŻOZPU ta strona internetowa ma priorytet, ze względu na zasięg i dostępność informacji.

Związek współpracuje z wydawnictwami drukowanymi, takimi jak «Dziennik Kijowski», «Krynica», «Kurier Galicyjski», «Słowo Polskie» oraz «Mozaika Berdyczowska».

мовою, веде Мирослава Старовєрова. Вона передається на хвилях державної радіостанції і охоплює своїм ефіром слухачів з найвіддаленіших куточків області.

Організація «Польське радіо Бердичів» з 2010 р. випускає щотижневу польсько мовну передачу «Польща ближче», яка сприяє відродженню польського життя в регіоні. Радіохвиля користується популярністю серед молоді та осіб старшого покоління. Головним редактором передачі та одночасно головою «Польського радіо Бердичів» є Юрій Сокальський, лауреат багатьох конкурсів, зокрема організованого Сенатом РП конкурсу журналістів, присвяченого 20-річчю польської демократії.

Спілка представлена теж в мережі Інтернет, має власний портал www.zozpu.zhitomir.net. Серед медіа ЖОЗПУ ця сторінка має перевагу з огляду на сферу охоплення та доступність інформації.

Спілка співпрацює з друкованими виданнями, такими як «Дзєннїк Кїївський», «Криниця», «Кур'єр Галїцїйський», «Слово польське» та «Мозаїка Бердичівська».

Przedstawiciele mediów polonijnych Ukrainy na spotkaniu z członkami Senatu RP. Warszawa 2014 r.
Представники полонійних медіа України на зустрічі з членами Сенату РП. Варшава 2014 р.

Forum biznesu. Lublin 2010 r.
Бізнес-форум. Люблін 2010 р.

Podpisanie umowy o współpracy z Zieloną Górą
Підписання угоди про співпрацю з Зеленою Гурою

Spotkanie w Miejskiej Radzie z okazji festiwalu "Tęcza Polesia".
Żytomierz 2008 r.
Засідання в міській раді з нагоди фестивалю "Веселка Полісся".
Житомир 2008 р.

Podczas Pikniku Europejskiego w Płocku, 2014 r.
Підчас Європейського пікніку в Плоцьку, 2014 р.

W Urzędzie Marszałkowskim kujawsko-pomorskiego województwa. Toruń, 2009 r.
В адміністрації маршалка Куявсько-Поморського воєводства. Торунь, 2009 р.

"Tęcza Polesia". Żytomierz 2011 r.
"Веселка Полісся". Житомир 2011 р.

Konsul Generalny RP w Łucku
ogląda Nagrody Związku
Генеральний консул РП
в Луцьку Томаш Янік
розглядає Нагороди Спілки

Wystawa fotograficzna w filharmonii. Żytomierz 2009 r.
Виставка фотографій у філармонії. Житомир 2009 р.

Dzień miasta. Żytomierz 2011 r.
День міста. Житомир 2011 р.

Organizatorzy oraz uczestnicy Międzynarodowego Konkursu Recytatorskiego im. Wł. Broniewskiego. Tarnów, 2014 r.
Організатори та учасники Міжнародного конкурсу рецитаторів ім. В. Броневського. Тарнов, 2014 р.

Oświata

Oświata należy do dziedzin priorytetowych. Związek Polaków zainicjował naukę języka polskiego w szkołach, przy kościołach, na kursach w Żytomierzu i w obwodzie. ŻOZPU organizował pierwsze Olimpiady Języka Polskiego, konkursy recytatorskie, przeprowadzał pierwsze egzaminy na studia do Polski.

Związek Polaków zapoczątkował pierwszy poziom nauczania języka polskiego w Przedszkolu nr 49 «Dywoswit». Dzięki staraniom Związku nauka języka polskiego jest prowadzona w Żytomierskim Gimnazjum Humanistycznym nr 1, 23 oraz w Szkołach nr 17, 21, 27, 28 i 36, w których język polski wszedł jako obowiązkowy od klasy pierwszej do dwunastej.

Od 2006 r. z powodzeniem działa szkołka sobotnio-niedzielną, która cieszy się niesłabnącą popularnością. Uczniowie szkoły zdobywają nagrody w licznych konkursach i olimpiadach. Wśród uczniów prowadzony jest konkurs «Mistrz ortografii polskiej». Odbywają się eliminacje w Żytomierzu do Międzynarodowego Konkursu Recytatorskiego im. Wł. Broniewskiego w Tarnowie. Podczas Dni Kultury Polskiej tradycyjnie są ogłaszane wyniki Ogólnoukraińskiego Konkursu Literackiego im. W. Grabowskiego.

Освіта

Освіта є одним з пріоритетних напрямків. Спілка поляків започаткувала навчання польської мови в школах, при костелах, на курсах в Житомирі та області. ЖОЗПУ організувала перші Олімпіади з польської мови, конкурси рецитаторів, проводила перші вступні екзамени на навчання в Польщі.

Спілка поляків заснувала перший рівень навчання польської мови в дитячому садку №49 «Дивосвіт». Завдяки зусиллям Спілки навчання польської мови проводиться в Житомирських гуманітарних гімназіях №1, 23 та в школах №17, 21, 27, 28 і 36, в яких польська мова є обов'язковим предметом з першого по дванадцятий класи.

З 2006 р. успішно працює суботньо-недіільна школа, яка користується неослабною популярністю. Учні школи здобувають нагороди в багатьох конкурсах та олімпіадах. Серед учнів проводиться конкурс «Знавець польської орфографії». Відбувається визначення учасників Міжнародного конкурсу рецитаторів ім. В. Броневського в Тарнові, які представлятимуть Житомир. Підчас Днів польської культури традиційно оголошують імена переможців Загальноукраїнського літературного конкурсу ім. В. Грабовського.

Narada jury konkursu literackiego im. W. Grabowskiego
Нарада журі літературного конкурсу ім. В. Грабовського

**Międzynarodowa Konferencja Praktyczno-Naukowa
«Uniwersum Józefa Ignacego Kraszewskiego». Żytomierz 2013 r.**
Міжнародна науково-практична конференція
«Універсум Юзефа Ігнація Крашевського». Житомир 2013 р.

Działalność naukowa

Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie uczestniczy w promowaniu nauki w regionie, owocnie współpracując z naukowym krajoznawczym Towarzystwem Badaczy Wołynia. Członkowie Związku biorą udział w sympozjach naukowych, publikują książki, prowadzą działalność społeczną i oświatową w Polsce i na Ukrainie. Uczestniczyli w licznych konferencjach poświęconych życiu i twórczości Ignacego Jana Paderewskiego, Józefa Ignacego Kraszewskiego w Polsce i w innych krajach. ŻOZPU brał udział w sympozjum dotyczącym 150. rocznicy urodzin Józefa Conrada-Korzeniowskiego i przygotował w Berdyczowie wieczór literacko-muzyczny poświęcony pamięci sławnego pisarza. Organizowane były konferencje naukowe: «Wkład Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie w odrodzenie ruchu polonijnego na Żytomierszczyźnie w latach 1989-2009» oraz «Katyń 1940-2010». W 2010 r. staraniem Związku została przygotowana wystawa «Ignacy Jan Paderewski i Ziemia Żytomierska», zaprezentowana najpierw w Żytomierzu, a następnie w Polsce (Pułtusk, Warszawa, Kraków, Bytom, Kaśna Dolna). W 2011 r. dokonano odsłonięcia umieszczonej na fasadzie Szkoły Muzycznej nr 5 w Żytomierzu tablicy pamiątkowej poświęconej Ignacemu Janowi Paderewskiemu, wielkiemu Polakowi, kompozytorowi, działaczowi niepodległościowemu i mężowi stanu. Związek Polaków zorganizował z wielkim nakładem sił Międzynarodową Konferencję Praktyczno-Naukową «Uniwersum Józefa Ignacego Kraszewskiego». W 2013 r. przeprowadzono okrągły stół i dyskusję panelową «Witold Lutosławski i muzyka współczesna».

Наукова діяльність

Житомирська обласна Спілка поляків України займається поширенням науки в регіоні, плідно співпрацює з Житомирським науково-краєзнавчим товариством дослідників Волині «Велика Волинь». Члени Спілки приєднуються до наукових симпозиумів, publikують книги, проводять громадську та освітню діяльність у Польщі та на Україні. Брالی участь у численних конференціях присвячених життю і творчості Яна Ігнація Падеревського, Юзефа Ігнація Крашевського в Польщі та інших країнах. Були учасниками симпозиуму, присвяченого 150-й річниці з дня народження Юзефа Конрада-Коженьовського та підготували в Бердичеві літературно-музичний вечір пам'яті славетного письменника. До того ж були організовані такі наукові конференції: «Вклад Житомирської обласної Спілки поляків України у відродження полонійного руху на Житомирщині в 1989 – 2009 рр.» та «Катинь 1940 – 2010». У 2010 р. стараннями Спілки була підготовлена виставка «Ігнацій Ян Падеревський і Житомирська земля», яку представили спочатку в Житомирі, а згодом у Польщі (Пултуск, Варшава, Краків, Битом, Консна Дольна). У 2011 р. була відкрита пам'ятна дошка на фасаді музичної школи №5 Янові Ігнацію Підеревському – видатному поляку, композитору, поборнику незалежності та державному діячу. Спілка поляків з великою самовіддачею організувала Міжнародну науково-практичну конференцію «Універсум Юзефа Ігнація Крашевського». У 2013 р. провели круглий стіл і панельну дискусію «Вітольд Лютославський і сучасна музика».

Prezentacja książki «W sercu przeniosłem wdzięczność dla mojego rodu i narodu». 2008 r.
Презентація книги «У серці вдячність я проніс Моєму роду і народу...», 2008 р.

Rozmowa z kamieniem, 2006 r.

Wydania nutowe «Музичний скарбєць Воїїня»
Нотні видання «Музична скарбїниця Воїїні»

Działalność wydawnicza

Dzięki Żydomierskiemu Obwodowemu Związkowi Polaków na Ukrainie i przy wsparciu konsula generalnego RP w Łucku został wydany tomik poezji Walentego Grabowskiego zatytułowany «Rozmowa z kamieniem» oraz pozycja poświęcona pamięci poety «W sercu przeniosłem wdzięczność dla mojego rodu i narodu».

Ukazało się również wydanie nutowe wraz z nagraniami CD «Muzyczny skarbєць Woїїня», z naukowym komentarzem Elwiry Gilewicz, dr Ireny Kopoć, prof. dr hab. Wołodymyra Jerszowa, dofinansowane przez Senat RP oraz Fundację «Pomoc Polakom na Wschodzie».

Видавнича діяльність

Завдяки Житомирській обласній Спільноті поляків України та за сприяння Генерального Консула РП у Луцьку був випущений збірник віршів Валентина Грабовського під назвою «Розмова з каменем» і книгу, присвячену пам'яті поета, «У серці вдячність я проніс Моєму роду і народу...».

Опубліковані були нотні видання з записами на компакт-дисках «Музична скарбїниця Воїїні» у супроводі наукових коментарів Ельвіри Гілевич, Ірени Копоть, Володимира Єршова. Фінансування було отримано від Сенату РП та фундації «Допомога поляком на Сході».

Sport

Związek prowadzi intensywną pracę w kierunku rozwoju sportu na terenie obwodu.

Zawodnicy z wielkimi sukcesami corocznie biorą udział w zmaganiach sportowych rangi obwodowej i w Międzynarodowych Igrzyskach Sportowych Młodzieży Szkolnej w Łomży, w Zimowych i Letnich Igrzyskach Polonijnych, w Parafiadzie w Warszawie. Trofea, puchary i medale zdobyte przez członków Związku, w tym dzieci i młodzież, są świadectwem wielkiego potencjału i hartu ducha, który drzemie w Polakach z Wołynia.

Zakopane, 2010 r.
Закопане, 2010 р.

Спорт

Спілка веде інтенсивну працю, спрямовану на розвиток спорту в області.

Спортсмени з великим успіхом щороку брали участь у спортивних змаганнях обласного рівня та в Міжнародних спортивних іграх серед молоді шкільного віку в Ломжі, в Зимових і Літніх іграх полонійних, у Парафіаді в Варшаві. Трофеї, кубки та медалі, здобуті членами Спілки, зокрема дітьми та молоддю, свідчать про великий потенціал і духовну силу, яка спочиває в поляках з Волині.

Parafada. Warszawa 2013 r.
Парафіада. Варшава 2013 р.

Ekipa z Żytomierza wraz z ś.p. Maciejem Płazińskim na VIII Światowych Zimowych Igrzyskach Polonijnych. Zakopane, 2010 r.
Команда з Житомира з Мачеєм Плажинським на VIII Світових зимових полонійних іграх. Закопане, 2010 р.

Kulturalno-oświatowe projekty

Co roku Związek organizuje wyjazdy kulturalno-wypoczynkowe dla dzieci i młodzieży do Polski. Podczas takich wycieczek młodzi Polacy mają możliwość doskonalić umiejętności językowe, a także poznawać miejsca związane z kulturą i historią swoich przodków.

Z pietyzmem kształtowane są wśród dzieci i młodzieży demokratyczne postawy oraz pielęgnowane tradycje i zwyczaje w życiu społecznym. Partnerami w realizowaniu międzynarodowych projektów są: Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie, Regionalne Polsko-Niemieckie Sto-

Культурно-освітні проекти

Кожного року Спілка організовує виїзди на відпочинок культурного спрямування для дітей і молоді в Польщу. Підчас таких поїздок молоді поляки мають змогу розвивати свої мовні навички, а також знайомитись з місцями, що пов'язані з історією та культурою предків.

З благоговінням формуються серед дітей і підлітків демократичні погляди та підтримуються традиції і звичаї в житті суспільства. Партнерами у здійсненні міжнародних проектів є: Фундація «Допомога поляком на Сході», Регіональне польсько-німецьке товариство

Wypoczynek w Zielonej Górze, 2013 r.
На відпочинку в Зеленій Гурі, 2013 р.

warzyszenie w Zielonej Górze (Polska), Stowarzyszenie Polsko-Niemieckie w Cottbus (Niemcy), Stowarzyszenie Parafiada, Stowarzyszenie «Wspólnota Polska» w Łomży, Siedlcach i Krakowie, Fundacja im. Stefana Batorego, Fundacja Freya oraz Fundacja imienia Roberta Busha, Fundacja Wolność i Demokracja. Mamy podpisaną umowę o współpracy z Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie i Politechniką Lubelską, a także owocuje współpraca ze Śląskim Uniwersytetem w Katowicach.

в Зеленій Гурі (Польща), Польсько-німецьке товариство в Коттбусі (Німеччина), Товариство Парафіада, Товариство «Вспульнота польська» в Ломжі, Седльцях і Кракові, Фундація ім. Стефана Баторого, Фундація Фрея та Фундація імені Роберта Буша, Фундація Вольность і Демократія. Була підписана угода про співпрацю з Економічним університетом у Кракові, з Любельською політехнікою та процвітає співпраця з Сілезьким університетом у Катовицях.

Nawiązanie kontaktów z międzynarodowymi organizacjami w znaczący sposób poszerza horyzonty myślenia i działania w zakresie promocji kultury i oświaty oraz odrębności narodowej.

Aktywnie uczestnicząc w realizacji polsko-niemiecko-ukraińskich projektów, takich jak «Razem w Europie», «Zrozumieć historię – ratować historię!» czy «Młodzież w działaniu», dzieci i młodzież z Ukrainy zdobywały różnorodną wiedzę i umiejętności.

Ważnym zadaniem wszystkich członków Związku jest budowanie otwartego dialogu między społecznościami,

Встановлення контактів з міжнародними організаціями значно розширює горизонти мислення і діяльності у сфері розповсюдження культури й освіти та визначення національної ідентичності. Завдяки активній участі в реалізації польсько-німецько-українських проектів, таких як «Разом в Європі», «Зрозуміти історію – врятувати історію!» чи «Молодь в дії», діти і молодь з України здобували різносторонні знання та вміння.

Важливим завданням усіх членів Спілки на сьогоднішній день є побудова відкритого діалогу між спільнотами, скорочення відстані, що ділить народи, прагнення до порозуміння і взаємного пізнання.

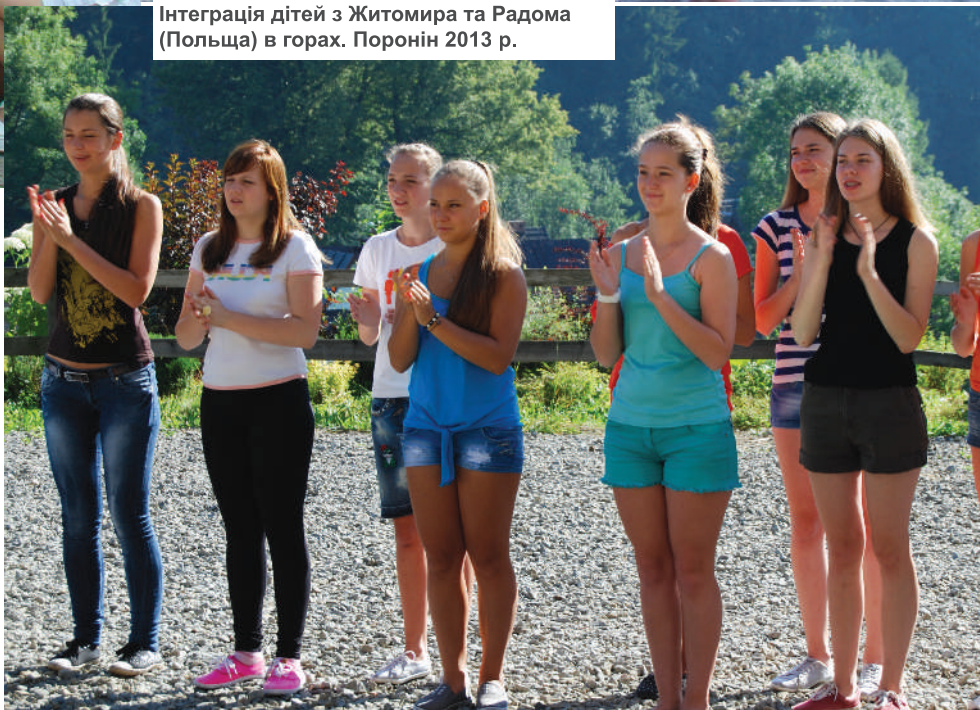
У Зелений Гурі в 2010 р. в рамках польсько-української програми відбулася підготовка фахових волонтерів перед Чемпіонатом Європи по футболу, які мали допомогти під час проведення Євро 2012 в Україні.

Integracja dzieci z Żytomierza oraz Radomia (Polska) w górach. Poronin 2013 r.
Інтеграція дітей з Житомира та Радомі (Польща) в горах. Поронін 2013 р.

zminimalizowanie dystansu dzielącego narody, dążenie do wzajemnego poznania i zrozumienia.

W Zielonej Górze w 2010 r. w ramach programu polsko-ukraińskiego przygotowano fachowych wolontariuszy przed Mistrzostwami Europy w Piłce Nożnej, którzy służyli pomocą podczas Euro 2012 na Ukrainie.

Kultura

Jednym z priorytetowych zadań organizacji jest inicjowanie i wspieranie programów kulturalnych.

Dzięki staraniom Żytomierskiego Obwodowego ZPU, w 2008 r. Międzynarodowy Festiwal Kultury Polskiej «Tęcza Polesia» został rozszerzony o Dni Kultury Polskiej w Żytomierzu. Na Święto przyjeżdżają oficjalne delegacje z Polski, bierze udział około 250 uczestników z Ukrainy i Polski. To są poważne, liczne imprezy, nagłaśniane przez media, TV Polonia i TRK Ukrainy.

Dni Kultury Polskiej oraz Międzynarodowy Festiwal Kultury Polskiej «Tęcza Polesia» weszły na stałe do harmonogramu przedsięwzięć kulturalnych Żytomierskiego Obwodowego ZPU. Pomysłodawcami Festiwalu byli pierwszy prezes Związku Polaków na Ukrainie Stanisław Szałacki i pierwszy prezes Żytomierskiego Obwodowego Oddziału Związku Polaków na Ukrainie Walenty Grabowski.

Początki festiwalu przypadają na rok 1992, kiedy w żytomierskiej Szkole Średniej nr 36 im. Jarosława Dąbrowskiego w pierwszym obwodowym przeglądzie kultury polskiej wystąpiły dopiero co stworzone polskie ama-

Культура

Одним з головних завдань організації є ініціювання та підтримка культурних проєктів.

Завдяки старанням Житомирської обласної СПУ, у 2008 р. Міжнародний Фестиваль Польської Культури «Веселка Полісся» був розширений до Днів Польської Культури в Житомирі. На свято приїжджають офіційні делегації з Польщі, беруть участь близько 250 учасників з України і Польщі. Це гучні, численні заходи, які висвітлюються через медіа, зокрема, ТБ Полонія і ТРК України.

Дні Польської Культури та Міжнародний Фестиваль Польської Культури «Веселка Полісся» – це традиційні культурні заходи, які проводяться Житомирською обласною СПУ. Авторами ідеї фестивалю були перший голова Спілки поляків України Станіслав Шалацький і перший голова Житомирського обласного Відділення Спілки поляків України Валентин Грабовський.

Початок фестивалю сягає 1992 р., коли в Житомирській середній школі №36 ім. Ярослава Домбровського під час першого обласного огляду польської культури виступили щойно створені польські аматорські артис-

Goście oraz uczestnicy festiwalu «Tęcza Polesia». Żytomierz 2012 r.
Гості та учасники фестивалю «Веселка Полісся». Житомир 2012 р.

torskie zespoły artystyczne. Brzmiały perełki folkloru polskiego, zachowane w pamięci pokoleń oraz utwory twórców, których losy są związane z Żytomierszczyzną, w tym kompozytora Ignacego Jana Paderewskiego i pisarza Józefa Ignacego Kraszewskiego.

Minęło wiele lat. Festiwal umocnił się, ukształtował tradycje, zdobył międzynarodowe uznanie i status. Honorowym gościem w latach 2006 i 2009 był pan Ambasador RP w Kijowie Jacek Kluczkowski, delegacje województw Śląskiego i Lubelskiego i Płocka. W 2010 r. Prezydent RP Bronisław Komorowski skierował do organizatorów i uczestników list gratulacyjny, który został odczytany na Koncercie Galowym.

W 2011 r. odbyły się Dni Kultury Polskiej i Festiwal, poświęcone Prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej pod Honorowym Patronatem Marszałka Senatu RP Bogdana Borusewicza. Wielkim zaszczytem było wystąpienie szeroko znanego w Polsce i na świecie Zespołu Pieśni i Tańca «Śląsk».

тичні колективи. Лунали перлини польського фольклору, збережені в пам'яті поколінь і твори видатних польських митців, долі яких пов'язані з Житомирщиною, зокрема, композитора І. Я. Падеревського і письменника Ю. І. Крашевського.

Минуло багато років. Фестиваль зміцнився, сформував традиції, здобув міжнародне визнання і статус. Почесним гостем у 2006 і 2009 рр. був Посол РП в Києві Яцек Ключковський, делегації Сілезького і Люблінського воєводств і міста Плоцьк. У 2010 р. Президент Польщі Броніслав Коморовський направив на адресу організаторів і учасників вітальний лист, який був зачитаний на гала-концерті фестивалю.

У 2011 р. у Житомирі відбулися Дні Польської Культури і Фестиваль, присвячені Головуванню Польщі у Раді Європейського Союзу, під Почесним Патронатом Маршалка Сенату Республіки Польща Богдана Борусевича. Великою честю був виступ широко відомого в Польщі та у світі Ансамблю пісні і танцю «Шльонськ».

Zespół kameralny im. I. F. Dobrzyńskiego wraz z prezesem ŻOZPU Wiktoria Laskowską-Szczur po koncercie "Stabat Mater". Żytomierz 2013 r.
Камерний ансамбль ім. І. Ф. Добжинського з головою ЖОЗПУ Вікторією Ляковською-Щур після концерту "Стабат Матер". Житомир 2013 р.

W 2012 r. odbyły się V Dni Kultury Polskiej oraz XVIII Międzynarodowy Festiwal Kultury Polskiej «Tęcza Poleśia» poświęcone 200-leciu urodzin Józefa Ignacego Kraszewskiego pod Honorowym Patronatem Marszałka Senatu RP Pana Bogdana Borusewicz i Marszałka Województwa Śląskiego Pana Adama Matusiewicza.

Dni Kultury Polskiej każdego roku zataczają coraz szersze koło skupiając przyjaciół nie tylko z obwodu żytomierskiego. Żytomierski Obwodowy ZPU wydatnie przyczynił się do nawiązania współpracy między województwem śląskim a żytomierskim, Żytomierzem i Płockiem. W 2013 r. VI Dni Kultury Polskiej odbyły się pod Honorowym Patronatem Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP oraz Marszałka Województwa Śląskiego. Podczas święta została podpisana Umowa o współpracy między miastami Żytomierzem i Płockiem (województwo mazowieckie).

Pracy społecznej naszych zaangażowanych członków – profesjonalistów i amatorów – przyświecają stałe cele: odrodzenie, dalszy rozwój i utrwalenie polskiej kultury narodowej.

W roku bieżącym odbędą się VII Dni Kultury Polskiej i XX Międzynarodowy Festiwal Kultury Polskiej «Tęcza Poleśia», poświęcone 25-leciu istnienia Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie.

Corocznie są obchodzone najważniejsze święta narodowe i kościelne. Na stałe do kalendarza imprez weszły uroczystości z okazji Narodowego Święta Niepodległości, Konstytucji 3 maja, Dnia Polonii i Polaków za Granicą.

Koncerty «Requiem» upamiętniają ofiary zbrodni katyńskiej, stalinowskich represji i tragedii smoleńskiej.

Zespół kameralny im. I. F. Dobrzyńskiego działający przy ŻOZPU wykonywał koncerty muzyki klasycznej, zarówno instrumentalnej, jak i wokalne: «Stabat Mater» – poświęcony pamięci organistów z kościołów żytomierskich, którzy zginęli prześladowani przez komunistyczny reżym, oraz «Duszą do Boga, sercem ku Ojczyźnie» – z okazji 95. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

У 2012 р. відбулися V Дні Польської Культури і XVIII Міжнародний Фестиваль Польської Культури «Веселка Полісся», присвячені 200-літтю народження Юзефа Ігнація Крашевського під Почесним Патронатом Маршалка Сенату РП Богдана Борусевича і Маршалка Сілезького воєводства Адама Матушевича.

Дні Польської Культури щороку долучають все більш широке коло людей не тільки з Житомирської області. Житомирська обласна Спілка поляків України зробила значний внесок для налагодження співробітництва між Сілезьким воєводством і Житомирською областю, Житомиром і Плоцком, Житомиром і Битомом. У 2013 р. VI Дні Польської Культури відбулися під Почесним Патронатом Міністерства культури і Національного Спадку РП та Маршалка Сілезького Воєводства, під час яких була підписана Угода про співпрацю Житомира з Плоцком (Мазовецьке воєводство).

Суспільні роботи членів нашої Спілки, професіоналів і amatorів, присвячені сталим цілям: відродження, подальший розвиток і збереження польської національної культури.

У цьому році відбудуться VII Дні Польської Культури і XX Міжнародний Фестиваль Польської Культури «Веселка Полісся», присвячені 25-річчю заснування Житомирської обласної Спілки поляків України.

Щороку відзначаються найважливіші державні та релігійні свята. Відбуваються урочистості з нагоди Дня незалежності Польщі, Дня Конституції 3 Травня, Дня полонії і поляків за кордоном.

Концерти «Реквієм» щороку нагадують про жертв катинської трагедії, сталінських репресій і катастрофи під Смоленськом.

Камерний ансамбль ім. І. Ф. Добжинського, що діє при ЖОЗПУ, виконував концерти класичної музики, вокальної та інструментальної: «Стабат Матер» – присвячений пам'яті органістів житомирських костелів, які загинули під час переслідувань комуністичним режимом, та «Душою до Бога, серцем до Вітчизни» – з нагоди 95-ї річниці здобуття Польщею незалежності.

Organizatorzy oraz uczestnicy tournée koncertowego «Kolędniczki z Żytomierza», 2013 r.
Організатори та учасники концертного турне «Колядники з Житомира», 2013 р.

Ozdobą czasu Bożonarodzeniowego jest Festiwal «Kolęda Polska na Żytomierszczyźnie». Odbywa się w Korosteniu od 2006 roku jako eliminacje do Międzynarodowego Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Będzinie (Polska). Już od wielu lat żytomierskie zespoły związane z ŻOZPU wyruszają w tournée koncertowe «Kolędniczki z Żytomierza» po województwie śląskim, przy wydatnym wsparciu i współpracy Zygmunta Wilka.

Lokalnego rozgłosu nabrał Festiwal Twórczości Dziecięcej «Bo Świat – To My» we Wołodarsku Wołyńskim. Festiwal Kultury Polskiej «Słoneczne melodie» odbywa się w Olewsku. Zapoczątkowano także Dni Kultury Polskiej w Nowogradzie Wołyńskim.

ŻOZPU uczestniczy w organizacji Międzynarodowego Festiwalu «Żytomierska wiosna muzyczna» od 2009 r.

Z inicjatywy Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie 9 maja Polacy z Żytomierza tradycyjnie kroczą pod białą-czerwoną flagą w uroczystym marszu z okazji Dnia Zwycięstwa. Głównym celem udziału w pochodzie jest podkreślenie, że dzień ten traktują jak święto pokoju i jednoczenia się, miłości do bliźniego i przyjaźni. Pod sztandarem idą wszyscy ci, którzy pragną być Polakami na ziemi ukraińskiej, odpowiadając na zew serca.

Jednym z ważnych kierunków działalności organizacji jest kultywowanie polskich tradycji narodowych poprzez

Окрасою свята Різдва Христового є фестиваль «Польська колядка на Житомирщині». З 2006 р. він відбувається в Коростені і є відбірним етапом перед Міжнародним фестивалем колядок і пасторалей в Бендзині (Польща). Протягом багатьох років житомирські ансамблі, пов'язані з ЖОСПУ, вирушають у турне з концертом «Колядники з Житомира» по Сілезькому воєводству за сприяння та співпраці Зигмунта Вілька.

Місцеве визнання здобув фестиваль дитячої творчості «Бо світ – це ми» у Володарську Волинському. Фестиваль польської культури «Сонячні мелодії» відбувається в Олевську. Започатковано теж Дні полької культури в Новограді Волинському.

ЖОСПУ бере участь в організації Міжнародного фестивалю «Житомирська музична весна» з 2009 р.

За ініціативи Житомирської обласної Спілки поляків України 9 травня поляки з Житомира традиційно крокують під біло-червоним прапором в урочистому марші з нагоди Дня перемоги. Головною метою участі в поході є підкреслення, що цей день є святом спокою і з'єднання, любові до ближнього та миру. Під прапором йдуть усі ті, хто прагне бути поляком на українській землі за покликом серця.

Одним з важливих напрямків діяльності організації – це плекати польські національні традиції шляхом створення нових мистецьких колективів і доглядом за

Polski Dziecięcy Teatr Lalek «ModernPol» pod kierownictwem Wiktorii Zubarewej
Польський дитячий театр ляльок «МодернПол» під керівництвом Вікторії Зубаревої

zakładanie nowych zespołów artystycznych i opiekę nad istniejącymi. Pod patronatem Związku funkcjonują zespoły znane na Ukrainie i w Polsce.

Przy wsparciu Związku Polaków w 2013 roku powstał w Żytomierzu Polski Dziecięcy Teatr Lalek «ModernPol» pod kierownictwem Wiktorii Zubarewej. W zajęciach uczestniczą dzieci i młodzież w wieku od 3 do 17 lat. Na XXV Ogólnopolskim Festiwalu Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych «Heca 2014» młody zespół otrzymał wyróżnienie.

W 1991 r. w Żytomierzu rozpoczął działalność Polski Wzorcowy Dziecięcy Zespół Wokalny «Dzwoneczki». Zespołem kierują Zasłużona dla Kultury Polskiej Jadwiga Poliszczuk oraz Bogdan Poliszczuk. Na dwudziestolecie pracy otrzymał on tytuł Zasłużonego dla Kultury Polskiej. W skład Zespołu wchodzi około 40 dzieci w wieku 6 do 15 lat. Dzwoneczki występowały w wielu miastach Ukrainy i Polski, promując polską i ukraińską muzykę wokalną. W 2008 roku Zespół wziął udział w Międzynarodowym Festiwalu Kultury Kresowej w Mrągowie.

Polski Ludowy Taneczny Zespół «Koroliski» powstał w 1991 roku w Żytomierzu. Kierują nim Zasłużona dla Kultury Polskiej Irena Świtelska oraz choreograf Sergiusz Świtelski. W ramach Zespołu działa grupa przygotowawcza Pierwiosnki pod kierownictwem Świtłany i Artura Dirko. Koroliski z powodzeniem występują na festiwalach na Ukrainie i w Polsce. Zdobyły I miejsce w kategorii zespołów mniejszości narodowych na Ogólnoukraińskim Festiwalu-Konkursie Sztuki Choreograficznej im. Pawła Wirskiego, uczestniczyły w Światowym Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w Rzeszowie i Festiwalu Kultury Kresowej w Mrągowie. «Koroliski» otrzymały zaszczytny tytuł Zasłużony dla Kultury Polskiej.

Zasłużony dla Kultury Polskiej Polski Ludowy Zespół Folklorystyczny «Poleskie Sokoly» został założony w listopadzie 1990 roku w Żytomierzu, przy wsparciu pierwszego prezesa Walentego Grabowskiego. W latach 1990-2006 zespołem kierował Zasłużony dla Kultury Polskiej Paweł Antoniewski. Od 2006 r. na jego czele stoi Zasłużony dla Kultury Polskiej Jan Boczkowski. Zespół

існуючими. За сприяння Спілки діють ансамблі, які стали відомими на Україні та в Польщі.

За підтримки Спілки поляків у 2013 р. повстав у Житомирі польський дитячий театр ляльок «МодернПол» під керівництвом Вікторії Зубаревої. Учасниками занять є діти і молодь віком від 3 до 17 років. На XXV Загальнопольському фестивалі дитячих і молодіжних театрів «Забава 2014» молодий колектив отримав відзнаку.

У 1991 р. в Житомирі розпочав діяльність Польський зразковий дитячий вокальний ансамбль «Дзвонечки». Керівниками ансамблю є Заслужений діяч польської культури Ядвіга Поліщук та Богдан Поліщук. За двадцятирічну плідну працю ансамбль отримав звання Заслуженого колективу польської культури. До складу ансамблю входять близько 40 дітей у віці від 6 до 15 років. «Дзвонечки» виступали в багатьох містах України та Польщі, поширюючи польську та українську вокальну музику. У 2008 році ансамбль взяв участь у Міжнародному фестивалі культури кресів у Мронгові.

Польський народний танцювальний ансамбль «Короліски» повстав у 1991 р. в Житомирі. Керує ним Заслужений діяч польської культури Ірена Світельська та хореограф Сергій Світельський. У межах ансамблю існує підготовча група «Первоцвіт» під керівництвом Світлани і Артура Дірко. «Короліски» з успіхом виступають на фестивалях на Україні та в Польщі. Вони здобули I місце у категорії ансамблі національних меншин на Загальноукраїнському фестивалі-конкурсі хореографічного мистецтва ім. Павла Вірського, були учасниками Світового фестивалю фольклористичних ансамблів у Жешові і Міжнародному фестивалі культури кресів у Мронгові. «Короліски» здобули почесне звання Заслуженого колективу польської культури.

Заслужений колектив польської культури Польський народний фольклористичний ансамбль «Поліські соколи» заснований у листопаді 1990 р. в Житомирі за сприяння першого голови В. Грабовського. У 1990-2006 рр. ансамблем керував Заслужений діяч польської культури Павел Антоневський. З 2006 р. на чолі став Заслужений діяч польської культури Ян

«Poleskie sokoly», «Koroliski» oraz «Dzwoneczki» na scenie filharmonii. Żytomierz, 2008 r.
«Поліські соколи», «Короліски» та «Дзвонечки» на сцені філармонії. Житомир, 2008 р.

"Poleskie Sokoly", 2012 r.
"Поліські соколи", 2012 р.

proceeds a wide concert activity, promoting Polish and Ukrainian culture. "Poleskie Sokoly" took part in International Festivals of Polish Culture (Mrągowo, Koszalin, Chełm, Przemyśl and others). They performed in public in Warsaw, Kraków, Lublin, Białystok, Siedlce, Bielsko-Biala (Poland), in Moldova and Holland. The ensemble took part in meetings with Pope John Paul II in Kyiv, Kraków and Siedlce.

The Chamber Ensemble named after I. F. Dobrzyński was created in 2003, thanks to the help of the Żytomierski Obwodowy Związek Polaków. The leader of the ensemble is a musicologist, Honorary for Polish Culture doctor Irena Kopoć. Her repertoire includes over 250 works. The main direction of the ensemble's activity is the research of the musical heritage of composers of Volynia, searching and performing forgotten works. The Chamber Ensemble was also honored with the "Honorary for Polish Culture" award.

In 2013, a vocal ensemble "Malwy" was created, which in a short time gained recognition in the Polish environment. The ensemble is led by Irena Nawojewa. In the repertoire of "Malw" are contemporary songs, estrada songs and classical songs.

Бочковський. Ансамбль активно концертує і таким чином просуває польську та українську культуру. «Поліські соколи» брали участь у Міжнародних фестивалях польської культури (у Мронгові, Кошалині, Хелмі, Перемишлі та ін.). Виступали перед публікою у Варшаві, Кракові, Любліні, Бялимстоку, Седльцях, Бельсько-Бялій (Польща) та в Молдавії і Голландії. Ансамбль брав участь у зустрічах з Яном Павлом II у Києві, Кракові та Седльцях.

Камерний ансамбль ім. І. Ф. Добжинського був створений у 2003 р. за допомогою Житомирської обласної СПУ. Керівником ансамблю є музикознавець, Заслужений діяч польської культури Ірена Копоть. До його репертуару входить понад 250 творів. Головним напрямком діяльності ансамблю є дослідження музичної спадщини композиторів Волині, віднайдення та виконання забутих творів. Камерний ансамбль теж здобув звання Заслуженого колективу польської культури.

У 2013 р. повстав вокальний ансамбль «Мальви», який за такий короткий період заслужив визнання польонійного музичного середовища. Керівником ансамблю є Ірена Навоєва. У репертуарі «Мальв» наявні пісні сучасної естради та класичні твори.

Uczestnicy festiwalu "Tęcza Polesia"
zespół z Płocka "Wisła". Żytomierz, 2012 r.
Учасники фестивалю "Веселка Полісся"
ансамбль з Плоцька "Вісла". Житомир, 2012 р.

Występ zespołu "Mazowsze". Żytomierz, 2013 r.
Виступ ансамблю "Мазовше". Житомир, 2013 р.